

Reális beszámoló — alkotó vélemények

A József Attila Tudományegyetem KISZ-klubjában április 26-án az egyetem 2154 KISZ-tagjának képviseletében 121 küldött tanácskozott. A KISZ Központi Bizottságának Vörös Vándorzászlójával kitüntetett egyetemi KISZ-szervezet küldöttterkeztelt **Ambrus György**, a küldöttgyűlés elnöke nyitotta meg, üdvözölte a megjelenteket és az elnökség tagjait, **dr. Márta Ferencet**, a JATE rektorát, **dr. Krajcók Andrást** az MSZMP tudományegyetemi szervezetének titkárát, **Barabás Jánost** a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai osztályának vezetőjét, **dr. Mészáros Rezsőt** a Csongrád megyei KISZ-bizottság osztályvezetőjét, **dr. Vastagh Pált**, a JATE KISZ-bizottságának titkárát és **Szigeti Lajos** bölcsész-hallgatót. A küldöttek megválasztották az értekezlet munkabizottságait, majd **dr. Vastagh Pál** az egyetem KISZ-titkára fűzött szóbeli kiegészítőt a küldöttekhez előre eljuttatott írásos beszámolóhoz. Mint mondta, a beszámoló és a küldöttterkeztelt célja reális értékelést adni az egyetem KISZ-szervezetének tevékenységéről és megjelölni a következő időszakban megoldásra váró főbb feladatokat.

Jogokról köteleességtudóan

A legutóbbi KISZ-választások óta eltelt időszakban végzett munkáról a beszámoló többek között megállapította:

— Az utóbbi időben a hallgatók aktivitásának növekedése figyelhető meg, de sajnos még mindig azok többségében, akik a közösségi élettől elhúzódnak, magukba zárkoznak. A politikai nevelőmunka, az agitációs propaganda tevékenység terén előbbre kell lépni, a jövőben a politikai munkát az eddiginél jóval szélesebben kell értelmezni. A politikailag aktívabb hallgatókat, a KISZ-vezetőket jobban fel kell készíteni az alapszervezetekben, a kollégiumi szobákban folyó vitákra, hogy azokat pozitív tartalmúbbá tudják tenni.

— A munka fejlődésével, differenciálódásával nem párosult kellő mértékben a szervezeti fegyelem megszilárdítása, a vezetőtestületek munkájának hatékonysága.

— Az alapszervezetek nagy többsége helyesen értelmezte, iránymutató jellegű dokumentumnak tekintette a követelményrendszert. Olyan szemlélet kialakítására van szükség, amelyben világos, hogy a KISZ-tagság nemcsak jogokkal, de kötelezettségekkel is jár.

— Egyre nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani a gyors és pontos tájékoztatásnak.

— Az egyetemi KISZ vb kidolgozata a vezetőképes új rendszerét s két szinten kívánja megvalósítani. Az egyik szint a kari végrehajtó bizottságok és az egyetemi KISZ vb számára tartandó közös találkozó minden félévben legalább egyszer. Döntő jelentőségű az alapszervezeti vezetők képzése is, amelyre legalkalmasabb formának az lát-szik, hogy havonta rendszeresen reszortterkezteléseken vegyenek részt.

Eredményes közéleti tevékenység

— Egyik legfontosabb feladatunk, hogy a hallgatókat már tanulmányaik során felkészítsük a jövőendő hivatásukhoz szervesen tartozó közéleti tevékenységre. KISZ-tagjaink legyenek szoros kapcsolatban más társadalmi rétegekhez tartozó fiatalokkal, a munkás-paraszti ifjúsággal. Az is lényeges, hogy az egyetemen megszerzett tudást már tanulmányaik befejezése előtt is kamatoztassák

a társadalom javára a hallgatók. (Örvendek, hogy az utóbbi időben megtaláltuk az e téren legmegfelelőbb formákat: például a fizikai dolgozók szellemi pályára tehetséges gyermekeinek egyetemre való felkészítését rendszeresen segítjük; 30 alapszervezetünk patronálja az ásvány-iskolát; joghallgatóink negyvennél is több alkalommal tartottak tájékoztató előadást megyénk községeiben az ifjúsági törvényről; sok KISZ-tagunk dolgozik a járási KISZ-bizottság aktivistájaként községi KISZ-szervezetekben s részt veszünk a városi KISZ-bizottság ifjúságvédelmi csoportjának munkájában is.)

— Hallgatóink jelentős társadalmi munkát végeznek,

Tanulás - közösségben

— Az érdekvédelmi munka terén jelentős előrelépések történtek, de fontos tovább erősíteni azt a szemléletet, hogy mindig az legyen előnyösebb helyzetben, aki tanulmányi munkája mellett a közösség érdekében plusz munkát is végez. A hallgatók képviselőinek — bár még sokkal többet kell tenniük azért, hogy mindig valóban közösségük álláspontját képviseljék — munkája a tanszékeken, a különböző tanácsokban egyre eredményesebb.

— A tanulmányi munkát a jövőben tágabb értelemben kell felfogni. Jelentős érdeklődés, színvonal emelkedés következett be diákköreink munkájában, s örvendek az is, hogy a szakmai önképzés egyre hasznosabb fórumaival válnak kollégiumaink. — A szabadidő célszerű és kultúrát eltöltésének elősegítése terén fontos feladatok várnak az új KISZ-klubra. Egyenletesen magas színvonalon tevékenykednek, s egyre tovább fejlődve már jelentős országos elismeréseket is szereznek művészeti csoportjaink.

— A sportmunkában jobban ki kell használnunk jelenlegi lehetőségeinket s ésszerűbben kell gazdálkodnunk a tömegsportra szánt keretekkel.

— Az eddigi eredményeket továbbfejlesztve sokkal nagyobb igényességgel kell folytatni párttaggá nevelő tevékenységünket, méginkább előtérbe kell kerülni a minőségi szempontoknak.

— Az ifjúságpolitikai határozat megjelenése óta rendkívül sokat fejlődött és tartalmasabbá vált a KISZ-szervezet és az egyetem állami és párt szervezeteinek kapcsolata.

Az igen reális beszámolót élénk vita követte és 34 küldött és meghívott — közöttük dr. Márta Ferenc, dr. Krajcók András és Barabás János is — mondta el véleményét. Néhány gondolat a hozzászólásokból.

Konkrét feladatok - követelményrendszer

— A KISZ-tagságot jobban kell tájékoztatni a vezetőtestületek munkájáról, a döntésekről, s közvetlenebb kapcsolatot kell kialakítani a vezetők és a KISZ-tagok között.

— Nagyobb gondot kell fordítani arra, hogy eredményesebben harcoljunk a hallgatók között megnyilvánuló közömbösség ellen s olyan szemléletet alakítsunk ki, hogy a KISZ-tag meggyőződéssel legyen tagja a szervezetnek.

— Az utóbbi két évben az egyetemen az ifjúsági mozgalom lényegében egészségesen fejlődött — s a problémák mellett is — olyan politikai tényező lett az

egyetemen, amellyel számolni kell, és amelyre számítani lehet.

— Nagyon fontos, hogy folyamatosan konkrét feladatokat tudjon biztosítani az ifjúsági szervezet tagjainak. A követelményrendszert az eddigi pozitív eredményekre építve tovább kell fejleszteni, s végrehajtását személyre szólóan félévenként ellenőrizni kell.

— A hallgatók képviselőinek még jobban és eredményesebben kell bekapcsolódnuk az oktatási folyamat korszerűsítésébe. A hallgatók és az oktatók együttműködése e téren épüljön reális információkra és legyen kölcsönös. A közeljövőben konkrétan meg kell határozni a tanulmányi munkával kapcsolatos követelményeket.

— Az új KISZ-klubnak legyen feladata többek között az is, hogy a három kar hallgatóit közelebb hozza egymáshoz.

A vita során felmerült még az a gondolat, hogy minden KISZ-alapszervezet egy napi társadalmi munka bérét ajánlja fel a KISZ-klub anyagi lehetőségeinek bővítésére. Szó esett arról is, hogy a jövőben keressék annak a lehetőségét, hogy Szeged környékén az egyetem saját KISZ-tábort hozhasson létre, ahol nyaranta a hallgatók üdülhetnek, illetve a vezetők tovább képezhetik magukat.

A vita lezárása után dr. Vastagh Pál és Ambrus György választott a küldöttek hozzászólásaira és kérdéseire, majd a küldöttterkeztelt egyhangúlag elfogadta a KISZ-bizottság beszámolóját. Ezt követően Csatári Bálint a jelölőbizottság elnöke ismertette az új egyetemi KISZ-bizottság tagjaira vonatkozó javaslatokat.

A JATE KISZ Bizottsága

A József Attila Tudományegyetem KISZ Végrehajtó Bizottságának tagjai: titkár, Rákos István gyakornok; titkárhelyettes, Belényi Gyula tanársegéd; titkárhelyettes, dr. Vastagh Pál politikai munkatárs; szervező titkár, Deák Ferenc IV. éves biológus; agitációs propaganda felelős, Kiss Anna III. éves joghallgató; tanulmányi felelős, Komlósy Sándor gyakornok; külügyi felelős Gál György III. éves matematikus; kultúrfelelős, Fábian Agnes II. éves joghallgató; érdekvédelmi felelős, Soós Tibor II. éves joghallgató; társadalmi munka felelős, Németh Attila II. éves vegyész; funkcionálkülső vb tag, Deák Zsuzsa III. éves magyar-pedagógia szakos hallgató. A vb tagok mellett az egyetemi KISZ-bizottság tagjai még: Antal Zsuzsa III. éves kémia-fizika szakos, Berzai Zsuzsa IV. éves biológia-kémia szakos, Boa János II. éves vegyész, Csatári Bálint V. éves matematika-földrajz szakos, Dékány Klára III. éves joghallgató, Diós Mária III. éves joghallgató, Dóbe Sándor V. éves vegyész, Durgó László IV. éves matematika-földrajz szakos, Erdélyi Ágnes II. éves orosz-történelem szakos, Kerényi Ervin III. éves jogász, Lacsné István II. éves jogász, Maróti Péter IV. éves fizikus, Papp István III. éves magyar-angol szakos, Radnóti Klára IV. éves magyar-francia szakos, Sebesti Bálint III. éves matematika-fizika szakos, Süli Mária II. éves magyar-orosz szakos, Szabó Lajos III. éves történelem-pedagógia szakos, Szigeti Lajos III. éves magyar-orosz szakos, Theisz György II. éves matematika-fizika szakos, dr. Újvári József tanársegéd, Vass Mária I. éves jogász, Varró Zoltán IV. éves matematikus, Vályi Zsuzsa IV. éves magyar-pedagógia szakos és Vörös Tamás IV. éves jogász.

XI. évfolyam 7. szám

1973. máj. 8.

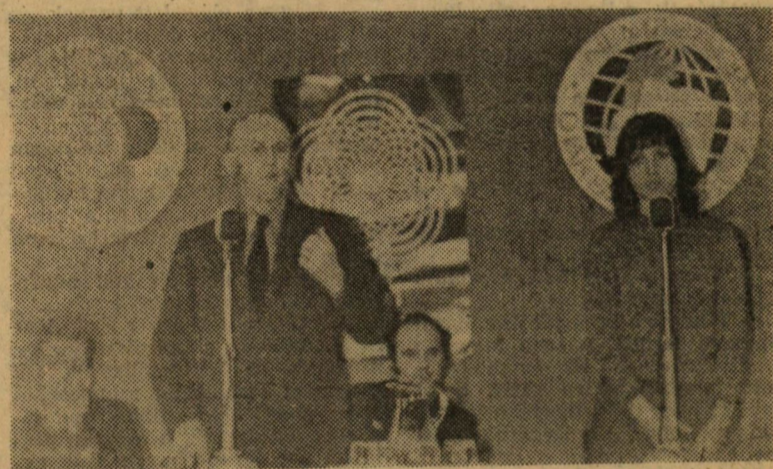
- * Nevelési gyakorlat — pedagógiai képzés
- * Országos készülődés
- * Hallgatói optikával
- * Jubileumi díj Svájcól

Szolidaritási nap a JATE-n

Az ifjúság nemzetközi szolidaritásának napján, április 24-én a József Attila Tudományegyetemen chilei napot tartottak. Erre az alkalomra eljött Oscar Jimenez Pinochet Chile magyarországi nagykövete és családja, valamint a hazánkban tanuló chilei egyetemisták huszonöt fős csoportja.

A vendégeket délelőtt a KISZ-klubban találkoztak az egyetem állami és KISZ-vezetőivel. A házigazdák nevében dr. Vastagh Pál, a Tudományegyetem KISZ-bizottságának titkára köszöntötte a delegáció tagjait, majd dr.

nagygyűlésen, előbb-utóbb a szocializmus századának fogják nevezni. Ezt az elnevezést igazolja majd a chilei nép imperializmus elleni harcra is. Mert Chile harca az egyenlőségért és az igazságért folyik. A függetlenségért, a szuverenitás megőrzéséért, a társadalmi-gazdasági, forradalmi átalakulás programjának megvalósításáért. Ebben a harcban pedig nincs egyedül, számíthat és számít az európai szocialista országok baráti támogatására. Mint ahogy a győzelem után Chile is támogatni fog minden haladásért küzdő népet.

Serfőző Lajos oktatási rektorhelyettes tájékoztatta a vendégeket az egyetemen folyó tudományos, oktató-nevelő munkáról és mozgalmi tevékenységről.

Délután szolidaritási nagygyűlést tartottak az aulában, amelynek szónokai Fanny Vasquez, a chilei diákok magyarországi diák-szövetségének elnöke és dr. Sebe János, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára voltak. Fanny Vasquez többek között arról beszélt, hogy ők, a külföldön tanuló egyetemisták úgy vesznek részt a hazájukért folytatott harcban, hogy igyekeznek minél jobban felkészülni az itt eltöltött évek alatt, hiszen országuknak nagy segítséget nyújthatnak majd kész szakemberként visszatérve. Köszönetet mondott az internacionalista — így Chile iránt is megnyilvánuló — szolidaritásért, amelyet hazánkban tapasztalnak és amelynek egyik szép megnyilvánulása a szegedi tudományegyetem szolidaritási rendezvénye.

Este a KISZ-klubban a chilei delegáció találkozott az egyetemistákkal. A baráti beszélgetés során számos kérdést tettek fel, amelyre Oscar Jimenez Pinochet nagykövet és Gabriel Sabag, a chilei ifjúsági küldöttség vezetője válaszolt. Részletesen tájékoztatták a hallgatókat a szocialista országok gazdasági és ideológiai segítségéről. Arról, hogy Magyarország például elektrotechnikai gépeket és orvosi segédeszközöket adott 25 millió dollár értékben, kedvezményes hitel feltételek mellett. A szocialista országok összessége mintegy 250 millió dolláros támogatást nyújt Chilének.

Szó esett még Chile külpolitikájáról, Fidel Castro chilei látogatásáról, az egyetemisták politikai hovatartozásáról és még sok

Sánta Imre felvételei

olyan kérdésekről, amelyek a baráti találkozó résztvevőit még közelebb hozták a chilei néphez. Arra a kérdésre, hogy milyen az ország kulturális élete, a nagykövet az idő előrehaladott volta miatt igen szellemesen azt válaszolta: Döntsék el önk. És ezzel — akárcsak a nagygyűlés után — kezdetét vette egy igen színvonalas, színes kultúrmasor, amelyet a chilei egyetemisták rögtönöztek népek dalaiból, táncbaiból. Sikerüket bizonyítja a gyakran felcsattanó vastaps, ami produkciójuknak épp úgy szól, mint magának Chilének, a chilei népnek.

Dr. Sebe János Chile történelmének arról a nagy fordulatáról beszélt, ami a márciusi választásokon az Salvador Allende Népi Egység Kormányának hatalomra jutásával következett be. Chile a példa, a modell — jegyezte meg — arra vonatkozóan, hogy a szocializmus parlamenti eszközökkel is győzedelmeskedhet.

Azt szokták mondani, hogy a XX. század az atomerő és az űrhajózás százada. Oscar Jimenez Pinochet nagykövet szerint, aki szintén felszólalt a barátságai

Csak „a cégtábla”: diákokotthon

A Kollégiumok Területi Munkaközösségének vendéglátója május 3-án a József Attila Tudományegyetem Hermann Ottó diákokotthona volt. A munkaközösség tanácskozása egy vitaindító előadással kezdődött, melyet *Megyeri Árpádné* kollégiumi tanárnő tartott a Hermann Ottó diákokotthon, mint a József Attila Tudományegyetem szerves része címmel. *Czikora Ágnes*, a diákbizottság titkára pedig a diákokotthon fennállása óta eltelt időszak tevékenységéről számolt be.

A vitaanyag többek között hangsúlyozta, hogy a Természettudományi Karon oktatott tárgyak jellege megszabja a kollégiumokban alkalmazható szakmai nevelési módszereket. A tanszéken magas szinten folyik a szakmai alapozás, a felsőbb évfolyamokon pedig egyes speciális szakterületek magas, némely esetben tudományos szintű művelése. A legtöbb szakon azonban az elméleti képzés mellett nagyon jelentősek a laboratóriumi gyakorlatok, amelyek a vizsgálati módszerek el-

sajátítása folyik. Ezekhez a sajátosságokhoz kell igazodnia a diákokotthon szakmai nevelésének.

A Hermann Ottó diákokotthon speciális adottsága, hogy az egy-egy szakon tanuló fiú és leányhallgatók laknak itt. Az alapközösségek megszervezésénél is a szakonkénti elosztást tartották célszerűnek. A diákokotthon lakóinak szakmai képzéséhez úgy is hozzájárulnak például, hogy a hallgatók elmondják azokat a nehézségeiket, amelyek a kötelező anyag elsajátítása során felvetődnek. A diákokotthon vezetése biztosítja ezekben a kérdéseknek megválaszolását. Ennek érdekében a kar oktatóit kéri fel különböző előadásokra, akik ezt minden esetben szívesen vállalják.

A szakmai neveléssel kapcsolatos terület csak egy kiragadott rész a Hermann Ottó diákokotthon igen jó és szervezett munkájából. Mert a tanácskozáson résztvevő mintegy 50 kollégiumi igazgató, nevelőtanár, kollégiumi és

diákbizottsági titkár a vendéglátó diákokotthon tevékenységéről olyan alapos és tanulságos beszámolót hallhatott, hogy bizonyára mindnyájan — ahogy az egyik résztvevő mondta — „vihetnek haza” tapasztalatokat.

A vitaanyaghoz többen hozzászóltak. Részben kérdéseket tettek fel a diákokotthon munkájával kapcsolatban, részben pedig arra hívták fel a figyelmet többen is, hogy a Hermann Ottó diákokotthon esetében csak a „cégtábla”: diákokotthon. Az itt folyó tanulmányi, szakmai nevelési, közösségi, kulturális és egyéb munkaterületeken végzett tevékenység azt bizonyítja, hogy már kollégium, csak még a cím hivatalos odaítélése várat magára. Ha pedig azokra a rendezvényekre, előadásokra, különböző megmozdulásokra gondolunk, amelyeknek híre eljut nemcsak a tudományegyetem, hanem a város másik két felsőfokú intézményének kollégiumaiba is — bizonyára nem sokáig fog késni a kollégiummá minősítés.

Nevelési gyakorlat — pedagógiai képzés

A tudományegyetem elsőrendű feladatának a tanárképzést tekintik. A pedagógiai előadások elméleti előképzést nyújtanak, a módszertan valamelyest közelebb visz a gyakorlathoz — míg végül a tanárjelölt belekerül a „mély vízbe”, nevelői feladatot kap. Ez a feladat több formára rétegződik, kezdve az iskolai órák látogatásával, majd az iskolai évben végzett nevelési gyakorlat és harmadik év után nyári kéthetes gyakorlat.

A nyári nevelési gyakorlatról beszélgettem Gruber László adjunktussal, aki fő szervezője, felelőse és legjobb ismerője a kérdéskörnek. Beszélgetésünket a következőkkel kezdte: — A tanárképzés szakemberré nevelés. A fő probléma ezzel kapcsolatban: kiművelt, szocialista ember hogyan illeszse bele eddigi ismereteibe és meggyőződésébe az új, sokszor ellentmondásos elemeket, amelyek mind a mindennapi gyakorlatban, mind pedig a szaktudományokban felbukkannak. A tanárképzésben manapság érvényesülő tendencia, hogy a pedagógusképzés legyen gyakorlati. A tanárszakos hallgató gyakorlati pedagógiai képzésében, hivatástudatának megalapozásában és meggyökeresítésében hatékony szerepe van a különböző pszichológiai és pedagógiai gyakorlatnak és az ehhez szorosan kapcsolódó nyári nevelési gyakorlatnak.

A nyári nevelési gyakorlat (1964-től) jelenlegi formájában általában kéthetes foglalkoztatást jelent, de sok hallgató vállal negyhetes nevelésközpontot, vagy a következő nyáron újabb két hetet. Zömmel SZOT-üdülőben, úttörő-táborokban kapnak feladatot. Az idén is várja a tanárjelölteket Kőszeg, Parád, Sátoraljaújhely, Szolnok-Tiszaliget, Balatonkenese, Balatonfenyves, Balatonlelle, Zamárdi, Tóalmás, Zánka stb. A táborok között természetesen sok és sokfajta különbség van, a felsoroltak az elsősorban jól felszerelt, jó vezetési, nívós táborok, ahová a hallgatók szívesen mennek. Persze rossz felszereltségű táborok is vannak, ahol kaszárnyarend és kaszárnyahangulat uralkodik, csapnivaló a program.

Van olyan hallgató is, aki régi iskolájában nevelésközpont, vagy egyéni helyrekerül, vagy valamilyen vállalat üdülőjében. Másfajta lehetőséget nyújt az Idegennyelvű Napközis Gyermektáborban dolgozni, vagy éppen Makón egyetemi felvételi előkészítő tanfolyamot vezetni. A napközis táborok örvendenek talán a legnagyobb népszerűségnek, ahol sok család ér a tanárjelölteket, ahol nehéz a munka. Ami a rossz közérzetet, csalódást illeti, a hallgatók 6-8 százaléka érzi

ezt a nyári nevelési gyakorlat után. Többen vannak, akiknek viszont „kedvet csinál” a tanári pályához. A probléma persze nem akkor a legnagyobb, ha nehéz, túlméretezett a feladat, amit a jelöltre osztanak, hanem ha feleslegesnek érzi magát, magyaráz: ténylegesen nincs szükség a munkájára. Ez szerencsére ugyan ritka, s gondos szervezéssel feltehetően elkerülendő és elkerülhető. „A hallgatók nyári gyakorlatra való kihelyezésénél — mondta Gruber László —, a tanulmányi és KISZ-csoportvezetőkkel együttműködve figyelembe vesszük hallgatóink kívánásait.”

A szegedi egyetemistákat szívesen fogadják (különösen a Szolnok megyei KISZ-bizottságon és Vas megyében). Az ifjú nevelők a kéthetes gyakorlatra értékelést, azaz minősítést kapnak. Általában 100 hallgató közül 25-30 kap „kiváló”-t, körülbelül 70 „jó” és csupán 5 „megfelelő” fokozatot. A nevelési gyakorlaton szerzett tapasztalatok alapján a táborvezetők jellemzést küldenek a hallgatókról; a végzett munkáról pedig mindenki beszámolót ír, amelyet a Neveléstudományi Tanszéken őriznek meg. A hallgatók beszámolóit kedvező képet mutatnak, hiszen többségük az elégedettség hangján szól. Legtöbb esetben jó viszony alakul ki a tanárok és jelöltek, vezetők és beosztottak között. Szó esik persze pedagógiai következtetésekről is. Gyakran panaszkodnak a fölösleges köztétésekről és programokról...

A tanárjelöltek nem csupán elményhez, pedagógiai tapasztalathoz jutnak, hanem — talán ez sem mellékes — egy kis „melledéshez”. A SZOT és a MÁV napidíjat fizet, az egyetem 200 forintot biztosít azok számára, akik úttörőtáborban dolgozva nem kapnak tiszteletdíjat.

Gruber László egyedül végzi azt az óriási munkát, amit a nyári nevelési gyakorlat megszervezése, illetve ellenőrzése jelent. Az ellenőrzés hatékonyabb formáját még meg kell találni — mondta. A meglevő fogyatékosokat az egyetemnek és a tábor fenntartó szervezetnek közösen kell megszüntetni!

A nevelési gyakorlat fontos funkciót tölt be, hasznosságát a megkérdézett hallgatók is bizonygatták.

Befejezésül Gruber László elárulta, hogy régi terve, hogy a negyedéves hallgatók év elején találkozzanak az üdületési bizottságok képviselőivel, a Neveléstudományi Tanszék előadóival közös ankéton, ahol a tapasztalatokat meg lehetne vitatni. Hasznos és izgalmas lenne!

CS. A.

Hallgatóink külföldi munkájáról

Az elmúlt hónapban a JATE KISZ-bizottságának vendégeként Szegeden járt *Wilfried Litsch*, a stralsundi sörgyár igazgatója. Látogatásának célja az volt, hogy az üzemből a szegedi egyetemisták számára immár hagyományossá vált nyári munkalehetőségeket tisztázza a KISZ végrehajtó bizottsággal. A sörgyár és az egyetem KISZ-szervezete között öt éve jött létre az a szerződés, amelynek értelmében a gyár minden nyáron két csoport egyetemistának biztosít egy-egy hónapos munkát.

Hogyan látja Litsch elvtárs az ötéves kapcsolatot?

Sörgyárunk kizárólag hazai eladásra termel, nyáron nagyobb a sörfogyasztás. Ez megnövekedett feladatokat ró ránk, azzal együtt, hogy jelentkezik egy másik probléma is: dolgozóink nyári szabadságolása. Abban, hogy ez a termelésben ne jelentsen kiesést,

segítenek nekünk a szegedi egyetemistáknak.

Mi a véleménye a munkájukról?

Nagyon elégedett vagyok, és ezt a gyár többi dolgozója nevében is mondhatom. Minden évben igyekszünk úgy megoldani, hogy szombat délután és vasárnap ne dolgozzanak, hiszen a munkavállalók egyben vendégek is. Mégis minden alkalommal akad szép számmal olyan hallgató, aki éppen szabadideje rovására túlórázik. Ezt természetesen külön bérezzük.

Milyen munkát kell végezniük a hallgatóknak?

Gyárunk egyik részlege Stralsundban, a másik Binzben működik. A hallgatókat a két csoportra osztjuk, de mindkét helyen nagyjából azonos munkakörben dolgoznak, a lányok általában a palackozóban, a fiúk pedig a raktárban.

Milyenek a kereseti lehetőségek?

Ténylegesen többet keresnek, mint az ugyanolyan beosztásban levő gyári munkás, mert nem fizetnek adót és társadalombiztosítást, tehát tisztán kapják kézhez a fizetést.

Említette, hogy a hallgatók munkavállalók, ugyanakkor vendégek is. Jelent-e problémát ez a kettősség?

Nem. Megfelelően szét kell választani a kettőt. Amikor dolgoznak, nem tekintjük őket vendégeknek, pontosan ugyanúgy kell végezniük munkájukat, mint a többieknek. Ezzel ők is tisztában vannak. Beosztásuk sem separált, hanem a gyár dolgozóinak mellé kerülnek, velük együtt dolgoznak. A munkán kívüli időben természetesen vendégek. A hétvégi szabadidőt többnyire kirándulások foglalják le. A hallgatók megismerkednek a környékkel, Rügen-szigettel. Ezenkívül időnként sportvetélkedőt szervezünk.

A munkán kívül van-e kapcsolat a gyár dolgozó és az egyetemisták között?

Igen. Örömmel tapasztaltam, hogy nem különülnek el a diákok, hanem munka után együtt szórakoznak, barátkoznak dolgozóinkkal. Közvetlen kapcsolat alakul ki közöttük.

Befejezésül még elmondta Litsch elvtárs, hogy idén nyáron is nagyon várják a szegedi egyetemistákat. Reméli, hogy a munka mellett marad idejük pihenésre, szórakozásra, arra, hogy erőt gyűjtsenek a következő tanévre. S. M.

Puskatisztítás (Hevesi Ferenc karikatúrája)

Nyári építőtáborok

A József Attila Tudományegyetem KISZ-szervezete 1973 nyarán is megszervezte hagyományos helyi építőtáborát. A táborozó fiúk a KISZ-védnökséggel épülő új Szalámigyár építkezéseiben vesznek majd részt. A lányok a MÉK szegedi és szatmári transzitepén fognak tevékenykedni. „Vendégmunkásai” is lesznek a tábornak. Odesszából és Lvovból szovjet, Torunból lengyel diákok érkeznek Szegedre. A táborvezetőség megfelelő kulturális programról is gondoskodott. Orgonahangverseny, szabadtéri előadás és filmszínház-látogatás, ismerkedési est fogja többek között biztosítani a megfelelő kikapcsolódást. A két turnus időpontjai: I.: július 23-tól augusztus 4-ig, II.: augusztus 6-tól augusztus 18-ig.

résztvevőit az újonnan felvett hallgatókból állítják össze. A lányhallgatók ebben az esztendőben is a balatonaligai táborban találhatnak munkaalkalmat. E tanévben a következő külföldi munkavállalási és gyakorlati lehetőségek állnak a hallgatók rendelkezésére. Munkavállalás: Schwerin: 29 hallgató és 1 kísérő részére augusztus hónapban. Wismar: 22 hallgató részére munkalehetőség. Boltenhagen: 23 hallgató és 1 kísérő részére július-augusztus hónapban. Rostock: 10 hallgató részére munkavállalási lehetőség.

A Tanárképző Főiskola KISZ-szervezete a következő nyári munkalehetőségeket biztosította a hallgatók részére: A tompei tsz munkatáborába 150 fő részére, a balatonaligai táborba 60 fő részére és a szabadkai Pionír Csokoládégyárba 150 fő részére. Tárgyalásokat folytatnak a nyitrai főiskolával, hogy július hónapban a szegedi főiskola 20 hallgatója mehessen az ottani építőtáborba.

Egy gyereknek több mamája

Több bizony. Mert az Irinyi-kollégium legfiatalabb lakójának, a háromnapos *Zsolt Gusztinak* igazi édesanyján, *Újvári Erzsébet* II. éves matematika-fizika szakos hallgatóján kívül még pontosan 16 pótmamája van. Az eset a következőképpen történt.

Újvári Erzsébet — férje jelenleg Pécsnél katonán — eredetileg azt tervezte, hogy Gusztit születése után éhvalasztással folytatja tovább tanulmányait. A kollégium igazgatónője viszont felajánlotta, hogy lakjanak a földszinti betegszobában és Erzsébet fejéze be a másodévet. Gusztit a félévi vizsgaidőszak utolsó kollokviuma után egy nappal érkezett. Édesanyja minden vizsgát letett, átlaga 4,4 volt.

Azóta itt laknak, Erzsébet, az előadásokon kívül minden gyakorlatra eljár, beszámolóit, dolgozatait megírja. Igaz, ebben a félévben nem olyan jók a jegyek, bár a mechanika dolgozata az évfolyamon a legjobban sikerült. Hogyan tudja ezt megcsinálni? Ahogy az elején már írtam, a 16 pótmama segítségével. Erzsébet volt szobatársai (226-os szoba) és évfolyamtársai (223-as szoba), valamint a Hermann-kollégiumban lakó egyik régi iskolatársa vállalták Gusztit gondozását akkor, amikor Erzsébet órán van, vagy tanul.

A 226-os szobában az egyetemi órárend mellett egy másik is van. Ebbe azt jelölték be a lányokat, hogy ki, mikor segít mosni. De Erzsébet nyugodtan rájuk bízta a kicsi öltöztetését, sétáltatását, sőt egyszer-egyszer még a fürdetést

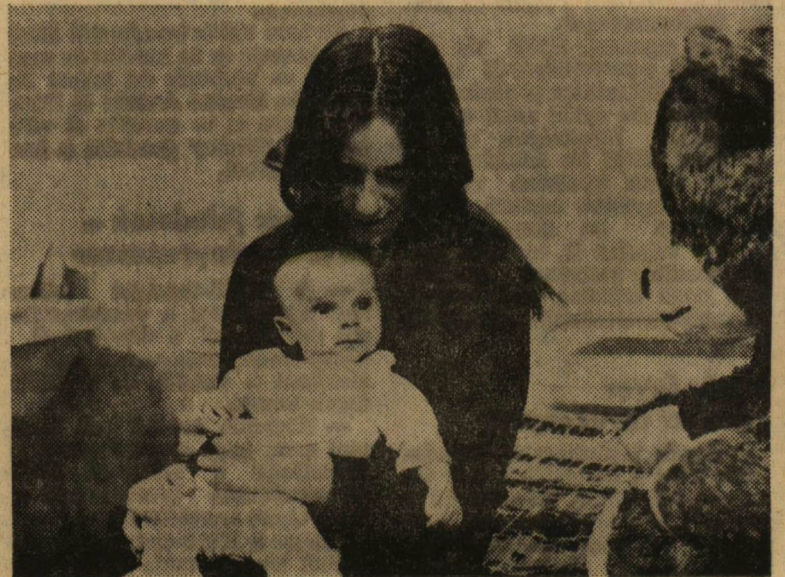
is. Etetésre — megpróbálja úgy intézni — rendszerint hazaér.

Gusztit, bár még csak háromnapos, a doktornő szerint igen fejlett kisbaba. Eddigi életének legnagyobb eseménye, hogy 84 napos korában a hasáról a hátára magától megfordult. Már többször meglátogattam őket, nyugodt, nagyon vidám kisgyerek. Minden új arcot megnéz, gyakran nevetgél. Azt mondja az édesanyja, hogy nappal viszonylag keveset alszik, mindössze 5-6 órát, ennek ellenére nagyon ritkán sír.

A Gusztit körüli történetek közül az is emlékezetes, amikor egyszer két napig nem volt gáz a kollégiumban. Ekkor Erzsébet és az éppen „ügleletes” pótmama felváltva szaladtak át cumisüvegekkel felszerelve a fiú-kollégiumba.

A szobában egy kisbaba jelenlétét jelző kellékek, kiságy, fürdőkád stb. mellett van egy hatalmas macskó. Ezt Erzsébet csoporttársaitól kapta Gusztit születésének második napján.

S. N. E.

(Fotó: Ács S. Sándor)

Nyelvet tanítani...

A Bölcsészettudományi Kar pártalapszervezete legutóbbi taggyűlésén az állami oktatásról hozott központi bizottsági határozat szellemében a kari oktatómunkát vizsgálta. Szakbizottságok által készített referátumok alapján vitatták meg a *történelem és klasszika-filológia*, a *magyar nyelv és irodalom*, és az *idegen nyelvszakos tanárképzés problémáit*. A legtöbb gond — mint ez az igazi kommunista felelősséggel folytatott igen aktív és alkotó véleményeket tartalmazó vitából kiderült — az *idegen nyelvszakos tanárjelöltek képzésével van*.

Az egyetemi nyelvoktatás feladata, hogy a nyelvtudásszintet felemelje arra a szintre, amellyel a nyelv- és irodalom szakos diploma birtokában levő tanárnak rendelkezni kell ahhoz, hogy munkáját az iskolában kielégí-

— arra lenne szükség, hogy az első két évben alapos, intenzív nyelvi képzést kapjanak a hallgatók, s csak utána tudományos és pedagógiai képzést. Jó lenne elérni, hogy az egyetemre bekezdülő hallgatók túlnyomó része tagozatos osztályokból kerüljön ki. Javasolták, hogy a német szakon a felvételt nyert hallgatók számára a felvételi vizsgát követő nyárra egy-két hónapos NDK-beli munkatáborokat kellene szervezni. Az Orosz Tanszék a tanulmányi idő első felét „bevezető félévvé” kívánja módosítani (ennek anyaga a következő lenne: heti tíz óra nyelvgyakorlat — nyelvi laboratórium felhasználásával —, „Bevezetés a nyelvtudományba” és „Bevezetés az irodalomtudományba” heti két-két óra előadás magyar nyelven). Szó esett arról, hogy a nyelvgyakorlatok tematikáját gondosan meg-

„Második pályaválasztás”?

Az előző lapszámban Milassin László a jogász hivatástudattal kapcsolatban kifejtette, hogy az egyetem megkezdése előtt — elsősorban a középiskolai oktatási rendszer hiányosságaiból fakadóan — a diákokban nem alakult ki az a mag — az elképzelés a jogász pályára esetében megvan. A jogi kar mellett sokan kizárásos alapon, jó, ha másodlagos élmények (film, olvasmányok) hatására döntenek. (Azt hiszem, itt a magas jogászai jövedelmekről kialakult közvélemény szerepéről nem szükséges beszélni.)

Ennek a bizonyos magnak az elültetése, sőt nagyrészt felnevelése is az egyetemi években, az itt töltött kilenc félévre várható. Kihasználjuk-e az itt adódó lehetőségeket? Milyen tényezők akadályozzák a felhasználást?

Érdekes például az „alapképzés” két éve alatt a hallgatók helyzete. A gyakorlatban egymástól határozottan elválogatott munkaterületek mibenlétéről szerzetten nem sokat tudunk meg. S a tanácsok, a termelődővetkezettek például már ekkor jelentkeznek szerződésajánlatokkal,

s sokszor nem eredménytelenül. Az ilyen „második pályaválasztásoknál” a hivatástudat objektív körülmények miatt marad háttérben. Vagy a másik oldalon: mi akarsz lenni? Ügyvéd (vagy jogtanácsos, esetleg bírósági írnok, ügyész). Voltál már tárgyaláson? Ott még nem. — Az elsőéves orvostanhallgatók boncolnak, az agrár egyetemen fejni tanulnak. — Ő még nem látott tárgyalást.

A harmadik év elején mindenki ágazatot választ. Vajon eléggé meggondoltan? Eléggé meg-alapozottan? Ellenérv: Az ágazat nem kötelez, mindenki egyforma diplomát kap, a speciális képzésnek csak hasznát lehet venni. Nem hiszem, hogy elég nyomós volna ez az érv.

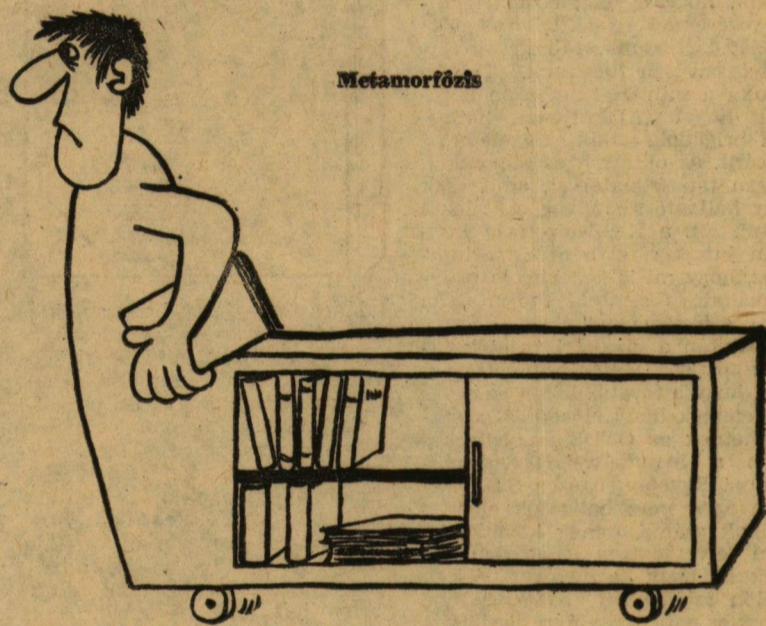
A diákkörök, speciálkollégiumok, amelyeknek ebben a tekintetben is nagy jelentőségük volna, nem fognak át, nem foghatják át mindenkit. — A pesti joghallgatók között országgyűlési belépőket osztanak ki, „felkapott ügyek” tárgyalásaira mehetnek be. Ezek a lehetőségek számunkra sajnos nincsenek meg.

Még valami: A jogi kari képzés egyik jellegzetessége, hogy

rendkívül széleskörű társadalomtudományi ismeretek megszerzését teszi lehetővé. A szaktárgyak lépten-nyomon egyéb területekkel érintkeznek. A marxista tárgyak mellett például szociológiával, pszichológiával, statisztikával ismerkedhetünk meg. Ezeknek a tárgyaknak tulajdonképpen az lenne a feladatuk, hogy látókörünk kiszélesítésével, műveltségünk elmélyítésével az élet legkülönbözőbb problémáit felvető gyakorlati és elméleti jogászai munkát megkönnyítsék. Ha azonban ez a szerep nem kap elég hangsúlyt, könnyen előfordulhat, hogy egyes, ilyen szempontból segédtudomány iránti érdeklődés túlságosan is önállóul, s ez már a jogászai hivatástudat rovására mehet. S ez még mindig a jobbak esetében, hiszen az érdeklődés iránya változik, változtatható, de a félévről félévre való vegetálásból nagyon nehéz kiköszölni.

Végezetül: Meggyőződésem, hogy az új képzési rendszer kikristályosodásával, a tanár—diák viszony szorosabbá válásával, a kiscsoportos foglalkozások során itt is nagyot léphetünk előre.

VÁRNAY ERNŐ

Országos készülődés

Afíg több, mint két hónap és Berlinben összegyűlnek a világ ifjúságának képviselői. Találkozójuk jelmondata: *Antimperialista szolidaritás, béke és barátság!* Ennek jegyében kezdődött el és folyik az országos előkészület, amely arra hivatott, hogy országunk VIT-küldötteiben, de az egész magyar ifjúságban tudatosítsa: a *X. Világifjúsági Találkozó a haladó demokraciák ifjúság seregszemléje*. A berlini X. VIT-en — június 28. és augusztus 5. között — összesen 1500 különböző rendezvényre kerül sor. Külön napja lesz az indokainai népekkel való szolidaritásnak, az igazságos békéért harcoló közel-keleti ifjúságnak, a nemzeti függetlenségükért küzdőknek. Természetesen a különböző kulturális és sport programokban is gazdag választék lesz.

Hazánkat 700 tagú delegáció fogja képviselni. Köztük lesznek sportolók, különböző művészegyüttesek tagjai, a KISZ-szer-

vezetek által javasolt, politikailag megfelelő felkészültségű fiatalok — az ország ifjúságának valamennyi rétegét képviselve. Az *Express utazási iroda* 800 személy számára szervez *négy-négy napos utat*. A német ifjúsági szervezet, az FDJ meghívására az NDK-ban dolgozó magyar fiatalok is részt vesznek a találkón.

A VIT-re való hazai előkészületek középpontjában a *10x10 a X. VIT-re* elnevezésű vetélkedő áll. Több mint 80 000 fiatal nevezett be az elődöntőbe. Közülük 160-an kerültek az országos döntőbe, amelyek április 24-től kilenc héten át folynak a rádió és televízió nyilvánossága előtt. Végül a magyar VIT-delegáció 100 tagja közülük kerül ki. (A József Attila Tudományegyetem két hallgatója *Révész Béla* és *Zsadányi Nagy Csaba* is vetélkednek az országos döntőben.)

Ezenkívül számos itthoni rendezvény: diákszinpadok országos

találkozója, politikai plakátpályázat, pályázat a Kiváló Ifjúsági Klub cím eléréseért, különböző szolidaritási demonstrációk, nagygyűlések, szemináriumok. Egyetemi VIT-nap (a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen) kis fesztiválok, és a május 9—június 9-ig tartó Békehónap tartozik még a VIT-re való előkészület programjához.

közelszélben több hasonló jellegű eseményről adhatunk hírt.

Ha azt akarjuk, hogy a munkás- és parasztszülők tehetséges gyermekei minél nagyobb számban tanuljanak tovább, akkor az alapoknál kell elkezdni a lehetőségek megteremtését. A még jobb tanulási feltételek biztosításának elősegítésére pedig ez a mód látszik legcélravezetőbbnek.

Reméljük, hogy az eddigi sikeres akciókat folytatva minél több fiatal oktató és hallgató kapcsolódik be a Csongrád megyei Egyetemi és Főiskolai Tanács által „Tegyük többet a falu közneveléséért” jelszóval meghirdetett újabb akciókba is.

tően el tudja látni. A szakbizottság által készített anyagból az derült ki, hogy egy nyelvszakos hallgatónak az egyetemen tíz féléven keresztül hetenként körülbelül ötven szót kell az aktív használat, és száz-százötven szót a passzív megértés fokán megtanulnia egy-egy nyelvszakon. Ezen szókincs alapján az egyetemi nyelvoktatásnak olyan beszédkészségi fokra kell eljuttatnia a hallgatókat, hogy azon a határon belül, ahol a szakszókincs kezdődik, nagyobb nyelvi hibák nélkül tudjanak társalogni, folyamatosan előadni és előkészített vitában résztvenni.

Ezek a követelmények — többek között a középiskolai nyelvoktatás hiányosságai miatt — igen nagy feladatokat rónak az idegen nyelvek oktatását végző tanszékek kollektívára. Az *egyetemi nyelvoktatás feladata* — ugyancsak a középiskolai nyelvoktatás hiányosságai miatt — a leírt nyelvtan rendszeres és tudatos elsajátítása, a hallgatók megtanítása szaktárgyuk nyelven olvasni, fogalmazni, fordítani és tolmácsolni helyes kiejtéssel. A jelenlegi oktatási struktúrában és a jelenlegi keretek között idegen nyelvi tanszékeink bár magas szinten nyújtanak elméleti képzést, mind a nyelvtudomány, mind az irodalomtudomány terén, nem tudják megadni a hallgatóknak azt a gyakorlati nyelvtudást, amelyre mindenképp előtérbe kell állítani a nyelvoktatás ma, a szituációs, beszédközpontú, a kommunikációt szolgáló modern nyelvoktatás korában.

Az egyetemi nyelvi képzés eredményességének javítása érdekében — mint azt a párttaggyűlésen a vitában résztvevő oktatók és hallgatók is fejtegették

kellene szervezni, az egész egyetemi oktatást átfogó tanmenetet és jól körülhatárolt követelményrendszerrel kellene kidolgozni. Biztosítani kellene a nyelvi órák tárgyi feltételeit (megfelelő mennyiségű tankönyveket és egyéb segédanyagokat), s gondoskodni kellene arról, hogy a nyelvoktatást részben anyanyelvi lektorok, részben magasan kvalifikált (s megfelelő pedagógiai gyakorlattal rendelkező) nyelvtanárok végezzék. Az orosz szakon a részképzést az ötödik félévre kellene áthelyezni; az angol szakosok számára is biztosítani kellene legalább féléves részképzést; a francia és olasz szakosoknak pedig külföldi tanulmányútjaik tartamára konkrét feladatokat kellene adni. Nagyobb súlyt kellene fektetni a leírt nyelvtan oktatására és meg kellene valósítani, hogy a gyakorlati nyelvtanok maximálisan tíz fős homogén összetételű csoportokban folyjanak. Kívánatos lenne az irodalomtörténeti anyag és a kötelező olvasmány anyag felülvizsgálása, átcsoportosítása. Az Orosz Tanszék javasolja a szakmódszertan oktatásának teljes átszervezését, a gyakorlati nyelvi képzés szerves részeként, komplex formában.

Az említettek mellett a párttaggyűlésen még számos javaslat hangzott el, s igen öröndetes, hogy a párttag hallgatók aktívan vettek részt a vitában — többször is hangot adva annak az óhajtnak, hogy ezekben a kérdésekben az érintett tanszékek hallgassák meg a hallgatók tanszéki képviselőit, illetve a KISZ véleményét. A Bölcsészettudományi Karon folyó oktatás korszerűsítésének kérdéseiről a párttaggyűlésen megvitátott referátumok alapján hamarosan tárgyal a Kari Tanács is.

Követendő példa

Zákányszék-Bogárzó külterületi iskola. Tanulóinak létszáma 36 fő. Ebből 23 diák alsótagozatos, tizenhárom felsőtagozatos osztályok óráinak hallgatói. Júniusban négyen kapják kézhez az általános iskolai vég bizonyítványt. Joggal kérdezhetik az olvasók, hogyan kerül egy ilyen eldugott hely tanintézetének neve egyetemi lap hasábjaira. Válasz: egy újszerű kezdeményezés eredményeként! A JATE biológia-földrajz szakos oktatóinak és dolgozóinak KISZ-alapszervezete az elmúlt esztendő végén vállalta, hogy társadalmi munkában szemléltető eszközöket készít az iskola részére.

A JATE KISZ-bizottságának kezdeményezésére 1972 novemberében láttak munkához a kollektíva tagjai. A növény- és rovargyűjteményeket az általános iskola követelményeinek megfelelően rendezték. Az ásvány- és kőzettani mintákat pedig címkékkel látták el és elegáns dobozokba helyezték.

A szemléltető eszközök átadására április 27-én került sor. Mi, akik ott voltunk az eseményen, merjük remélni, hogy — elnézést a pátozserit — történelmi pillanatnak voltunk tanúi. Napjainkban ugyanis még nagy a szakadék a városi és a tanyai iskolák oktatási színvonala között. Az utóbbi intézmények diákjai úgy kerülnek — ha egyáltalán továbbtanulnak — a szakmunkásképző

intézetek és középiskolák osztályainak padjaiba, hogy jórészt egyetlen kémiai kísérletet, kémcsövet sem láttak. Pedig a falusi diákokban is él tudásszomj.

Dr. Lehóczki Endréné, alapszervezeti titkár munkatársai nevében néhány keresetlen szó kíséretében adta át a kollektíva ajándékát Sztvorecz János tanárnak, miközben a diákok ámuló szemekkel vizsgálatták a soha nem látott rekvizitumokat. Reméljük, hogy a JATE biológia-földrajz szakos oktatói és dolgozói követőkre találhatnak és a

(Fotó: Korpádi Máttyás)

235 hallgatónk üdül

Április 29-én a JATE KISZ-klubjában ülést tartott a Csongrád megyei Egyetemi és Főiskolai Tanács. Felosztották a megyei felsőoktatási intézmények között az OIOT által biztosított kedvezményes üdülőjegyeket. Ezen a nyáron a korábbi éveknél kétszer több egyetemista és főiskolász üdülhet a KISZ táboraiban, Verőcén, Balatonföldváron és Kilián telepen. A József Attila Tudu-

mányegyetemről 75 hallgató és az Egyetemi Szinpad társulatának 40 tagja, az Orvostudományi Egyetemről 65 hallgató, a Tanárképző Főiskoláról 55 hallgató kap tíz-tíz napos üdülőbeutalót. A tanács tagjai ezután tájékoztották a KISZ vezetőségválasztások során bekövetkezett jelentősebb személyi változásokról és az intézmények KISZ-szervezeteinek nyári programjairól.

Hallgatói optikával

Az Országos TDK Konferencia ideje alatt a SZOTE KISZ Bizottsága vendégül látta a társegyetemek KISZ-vezetőit. A két-napos megbeszélésen jelen volt dr. Lukáts Jenő, az Egészségügyi Minisztérium II. Főosztályának vezetője, dr. Rakusz Lajos, a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztályának helyettes vezetője, és Kökény Mihály, a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanács titkára is.

Az oktatási reform

Április 13-án délután megtárgyaltuk az oktatási reform eddigi tapasztalatait, hibáit és eredményeit, a KISZ lakásakció jelenlegi fejleményeit. Szó volt az ifjúsági törvény végrehajtásáról.

Az oktatási problémákhoz szólva, dr. Lukáts Jenő elmondta: „Hatékony oktatást szeretnénk, mindegy, hogy hogyan hívjuk... A reform lehetőséget ad a szeminárium jellegű gyakorlatok tartására és ezt sehol nem használják ki... Minden hallgató kezébe tematikát!... Terveink közé tartozik, hogy egyetemi tanári ki-nevezéseknél a jelölttel próbaelő-adást tartassunk. Minden jó ötletet szívesen fogadunk.” Tolmácsolta a minisztérium azon kérését, hogy: „Alakuljanak hallgatói brigádok, akik figyelemmel kísérik az oktatást, és elmondják olyan tapasztalataikat, amit csak egy hallgató szemüvegén át lehet látni. Ezt a KISZ-bizottság írásban juttassa el a minisztériumhoz, hogy mi is ismerjük a problémákat és segíteni tudjunk, ha erre szükség van.”

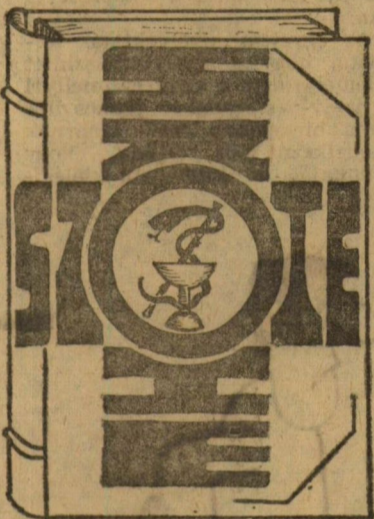
Délután a diákköri vezetők tanácskoztak. Döntés született arról, hogy a továbbiakban az egyes egyetemek hány előadással szerepelhetnek az OTDK-n. Növekedett a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen és a SZOTE-n a gyógyszerész hallgatók előadásainak száma, ennek következtében felvetődött a lehetőség annak is, hogy a gyógyszerészek külön szekcióban szerepeljenek. Hosszas vita után úgy döntöttek, hogy a TDK tanácsok szeptemberre új díjazási rendszert dolgozzanak ki. A jövőben lehetőség nyílik arra, hogy a lelkiismeretesebb diákköri tagok két-három hétre külföldi tapasztalatserére utazhassanak, vagy nevesebb bel-földi intézményeket látogathassanak meg.

A hallgatói képviselet

Másnap délelőtt két napirendi pont állt az érdeklődés középpontjában: a hallgatói képviseleti formák és a politikai nevelőte-

vékenység. A hallgatói képviselet keretén belül először a tanszéki hallgatói képviseletről alakult ki élénk vita. Harmati Sándor, a Debreceni Orvostudományi Egyetem KISZ-titkárának véleménye szerint fontos a folyamatos munka, rendszeres tájékozódás és beszámoltatás. Jó kapcsolatot kell kialakítani az intézetek párttagjaival és tanulmányi felelősével. Be kell tartanunk a képviseleti tevékenység szabályait, hogy egyenrangú vitapartnerei legyünk az oktatóknak.

A tanszéki hallgatói képviselethez hozzászólva Gáspár László, hallgatói pártalapszervezetünk megbízott titkára elmondta: „Al-

talános tapasztalat, hogy az oktatott tárgyhoz adekvátan csak az abból már vizsgázott idősebb képviselők tudnak hozzászólni. Jelenlétük nemcsak az év első tanszéki értekezletén kívánatos, hanem folyamatosan, minden megbeszélésén.” Az elsősorban felvetődő tanulmányi és oktatási problémákat főleg intézetekre decentralizálva kell megoldani. Az ellen, hogy egy-egy tanácsulésen a hallgatók (KISZ-képviselek) eltérő véleményt képviseljenek, csak úgy tudunk tenni, ha a Tanács napirendjéről legalább tíz nappal hamarabb tájékozódhatunk. Így lehetőségünk van a lehető legszélesebb fórumon kialakítani egységes véleményünket — mondta Török Judit, a SZOTE KISZ-bizottságának titkára. Csak a mi egyetemünkön gyakorlat az, hogy tanácsulés előtt a Tanács párttagjai előzetes megbeszélést tartanak, s egyeztetik véleményüket. Szintén csak nálunk valósult meg az, hogy nem lehet képviselő az a hallgató, akinek tanulmányi átlaga gyengébb 3,51—4-nél.

A vita lezárásaként Rakusz Lajos elmondta: „Meglépetés számomra az, hogy az orvosegyetemen ilyen előrehaladott állapotban van a hallgatói képviselet megvalósítása. A VIII. Kongresszus kimondta, hogy tegyük teljessé a képviseletet és örülök, hogy már ilyen dokumentum áll a rendelkezésükre.” Kökény elvtárs szerint a szegediek vitanyaga olyan jó és részletes, hogy ebben a formájában érdemes arra, hogy mellékletként megjelenjen az „Egyetemi hallgatók közéleti tevékenysége” című KB tájékoztatóban.

„Saját akciók”

Szünet után került sor a második napirendi pont, a politikai nevelő tevékenység megtárgyalására az Egyetemi és Főiskolai Tanács anyaga alapján. Fontos helyet kapott az anyagban a szervezetségi kérdése. Mind a négy egyetemen súlyos probléma — az egész hallgatóság körében észrevehető — a szervezeti fegyelem lazulása. A SOTE és SZOTE KISZ-bizottsága most dolgozza ki saját fegyelmi szabályzatát. Nem egységes az orvosegyetemen a szervezeti rendszer. A pesti orvosegyetemen egy évfolyam hét alapszervezet, a pécsi orvosegyetemen minden tanulócsoporthoz egy alapszervezetet alkot. A SZOTE-n egy alapszervezet egy évfolyam.

A tanácskozás hátralevő részében feladatainkról volt szó. Szocialista szakembereket kell képezni, amihez segítségét nyújtának a kiscsoportos politizálások. Jó és állandó kapcsolat legyen a KISZ-vezetők és a tagság között. Minden KISZ megmozdulásban meghatározott szerepe legyen a hallgatói pártszervezetnek. Fel kell oldani azt az elzártságot, ami az egyetemistákat jellemzi, kapcsolatot kell keresni a nem egyetemista fiatalokkal is. Feladataink két nagy csoportra oszthatók: a tudatformálásra és a tevőleges közreműködésre.

A kétnapos tanácskozás lezárásaként Rakusz elvtárs elmondta a KISZ KB azon kívánságát, hogy minden félévben üljön össze az egyetemek KISZ-vezetői és tárgyalják meg problémáikat. „Ezt ne a KB irányítsa, saját akciókat legyen!”

Elmondhatjuk, hogy kezdeményezésünk sikeres volt, lelkes vitákat, érdemi hozzászólásokat hallottunk, reméljük még sok hasonló fogja követni ezt a tanácskozást.

JANCSÓ JUDIT

Névadó a klubban

Kedves ünnepség színhelye volt április 29-én délután az Orvostudományi Egyetem KISZ-klubja. A SZOTE Oktatói-dolgozói KISZ-szervezete névadó ünnepséget rendezett. A nevet kapó gyermekek, szülei, névadószülők és hozzátartozók mellett az ünnepségen megjelent dr. Kulka Frigyes egyetemi tanár, klinikai rektorhelyettes, dr. Farkasinszki Teréz adjunktus, az egyetem pártbizottságának tagja, dr. Sövényi Ervin docens, az egyetemi szakszervezeti tanács elnöke, Török Judit, a SZOTE KISZ vb-titkára és dr. Pálmai-Pallag Lajos az Oktatói-dolgozói KISZ-alapszervezet titkára.

Az ünnepség elején a gyermekek névadó szülei és szülei fogadalmat tettek a városi anyakönyvvezető előtt, majd dr. Kulka Frigyes klinikai rektorhelyettes köszöntötte őket. Ezt követően dr. Pálmai-Pallag Lajos KISZ-titkár az egyetem vezetőségének és szakszervezeti tanácsának ajándékát nyújtotta át az ünnepeltnek — Farkas Csaba István, Farkas Gyula András, Gorzó Laura, Ladvánzky Csaba, Nagy Róbert, Nagy Zita Éva, Nyirádi Mónika, Szilágyi Péter Iván és Tancsik Gábor — hozzátartozóinak.

(Fotó: Ruszka Károly)

Fotókiállítás

Az orvosegyetem fotókörének első kiállítását április 26-án a Jancsó kollégiumban dr. Ormos Jenő, a Szegedi Orvostudományi Egyetem oktatási rektorhelyettese nyitotta meg.

A fotókör alig kéthónapos múltja tekint vissza. Megalakulásával régi igény és vágy teljesült. Hiszen hazánkban számos Európához és nagymúltú fotóklubhoz közt, amelyek közt a szegedi is rangos helyet foglal el. Társ egyetemünkön, Budapesten, Debrecenben és Pécsen már régóta szervezett keretek között hódolhatnak hobbjuknak az egyetemista fotósok. A SZOTE fotókörének alakuló ülésén ott volt a szegedi fotóklub titkára is, aki támogatásáról biztosította a kör tagjait. Laboratóriumunk a Jancsó kollégiumban működik.

Első bemutatkozásunkon, ezen a kiállításon sok színvonalas kép szerepelt. I. díjat kapott Németh János, másodéves orvostanhallgató Évfolyamtársaink a pódiumon című fotója. II. helyezést érték el: Ritli János IV. éves gyógyszerészhallgató, Dömötör János V. éves orvostanhallgató, Lóza Albert V. éves orvostanhallgató és Ottlecz István IV. éves orvostanhallgató. Az orvoskari KISZ-bizottság különdíját Tóth István V. éves orvostanhallgató kapta, a kiállításon bemutatott kollekciójáért.

A fotókör tervei között továbbra is szerepelnek hasonló rendezvények. Ezen kívül a társegyetemekkel közös fotókiállítás szervezésére is gondolnak.

„Évfolyamtársaink a pódiumon”

H. E. Németh János II. éves orvostanhallgató I. díjas fotója

Fesztiválra készülnek

A Szegedi Orvostudományi Egyetem tánc csoportja az utóbbi időben keveset hallatott magára. A táncosok, akik egyszemélyben orvostanhallgatók is, ennek okát abban látták, hogy nem volt koreográfusuk, aki kézben tartotta, irányította volna a csoportot. A próbák spontán jellegűek voltak, rendszeres munka nem volt. Így azután nem csoda, ha nem tudtak kellő eredményt felmutatni. A helyzet azonban megváltozott. Nagy Albert koreográfus vállalta, hogy foglalkozik a SZOTE tánc csoportjával.

— Őszintén meg kell mondanom, hogy eleinte nem akartam vállalni ezt a munkát — mondta Nagy Albert. — Mégpedig

azért nem, mert a táncosoknak, illetve nagyrészüknél még a megbízható alapképzettsége sem volt meg. Ez még nem is lett volna baj, mert rendszeres, lelkiismeretes munkával a hiányok pótolhatóak. Inkább az jelentett problémát, hogy rövid időnk volt az első fellépésekre való felkészülésre. Először a bál megnyitókori táncoltunk. Arra törekedtem, hogy eleinte könnyen tanulható, ugyanakkor a közönségnek is tetsző, és nem utolsósorban olyan táncokat tanítsak meg, amelyek a táncosok kedvét sem veszik el. Mindenképpen hiba lett volna kezdetben nehéz táncokkal foglalkozni. A lépcsőzetességet természetesen mindenben be kell tartani, de a

tánc tanításban ennek különös jelentősége van. El kell mondanom, hogy nem bántam meg, hogy vállaltam ezt a feladatot. A táncosok igen lelkesek, lelkiismeretesek és lassan sikerül a pontosságot és rendszerességet is megvalósítani.

Ahhoz azonban, hogy valóban eredményes munkát végezhessünk, szükség van az egyetem erkölcsi és anyagi segítségére. Nagyon örülnék például, ha néha egy-egy próbán meglátogatnának bennünket és megnéznék, hogy milyen komolyan dolgozunk. Az is segítséget jelentene, ha ezt a munkát az egyetem jobban értékelné.

Terveink között szerepel egy Egerben rendezendő fesztiválon való részvétel, amelyet a jövő évben bonyolítanak le. Eredményes szereplést ígérni egyelőre még felelőtlenség volna. A táncosok lelkeségén, a rendszeres munkán túl szükség volna például kelléktárunk felújítására is. Mi minden esetre bizakodva tekintünk a fesztivál elé.

Próbáinkat a Hugonnay kollégiumban, a Gazdasági Hivatal menzáján tartjuk minden kedden és csütörtökön este 7—9-ig. Mindenkit szívesen látunk, aki érez magában annyi kitartást, hogy munkánkba bekapcsolódjon, és aki érdeklődik a néptánc iránt. Elsősorban azonban alsóbb évesek jelentkezésére számítunk, mert ahhoz, hogy valaki megtanuljon táncolni, több évre van szükség.

Próba közben (Mohay András felvétele)

Egy főiskolai tanácsülés tanulságai

A Tanárképző Főiskola diákjai keveset — vagy egyáltalán nem — tudnak a Főiskolai Tanács munkájáról, amelyben öt hallgató képvisel 1300 diákot. Eről a képviselőtől egyaránt szó esett diákok, de jobbra tanárok között. A Tanács diákképviselőinek munkájáról számos — bár nem hivatalos fórumon — kritikai megjegyzés hangzott el. Az elmúlt esztendőben, ez a képviselő, ott, ahol lehetősége volt a munkában részt venni, jelentős hatást tudott elérni. Jónéhány kérdés határozat formát öltött, s szerepet játszott a főiskola tanulmányi munkájának hatékonyabbá tételében.

A tanács tag hallgatók lassan második éve tevékenykednek ebben a jelentős testületben, amelynek tagjai többségében tanszékvezető tanárok. Az első év végén úgy tűnt, sikerült megalapozni a tanácsülésen részt vevő hallgatók tekintélyét. Ez a részvétel is jelentős eredmény — jó út a demokratikus lehetőségek formai és tartalmi kiszélesítéséhez. Két év tapasztalata mégis úgy mutatja, a kitaposott út hamar kigyöpösödik, sokszor és sokat kell még tenni a hallgatók tanácsba hívó útjához. A hirtelen jött lehetőség sok esetben célt tévesztett. Néhány tanács tag hallgatót ez hallgatásra készítetett, s mindenkit a nehézségek továbbgondolására.

Téma: tanár-diák viszony

A fentebb érintett problémák a Tanács ezévi március 29-i ülésén erősödtek fel. Bár nem nyílt, egyértelmű magatartásban, hanem egy sajátos viszonyban kaptak formát. A napirendi központi kérdése a szocialista tanár-diák viszony volt.

E kérdés napirendre tűzése nem ok nélkül való — s hogy ne szócsaták, szubjektív ítéletek kicserélése legyen, egy komoly felmérés előzte meg a Tanács munkáját. A felméréssel a KISZ végrehajtó bizottságot bízták meg. Az anyag összefoglalását elvi módszertani irányítását a KISZ vb felkérésére dr. Nagy Antal adjunktus vezegte. Bencsik János pedig, a KISZ vb tanulmányi felelőse, fél éves gondos tényanyaggyűjtéssel készítette elő a vitaanyag összeállítását.

A hallgatók körében végzett felmérések elméleti megfogalmazást kaptak, s ebben a formában kerültek a Tanács elé. Az anyagot az ülés előtt két héttel a Tanács minden tagja kézhez kapta. A vitaanyag jobbra elméleti oldalról közelítette meg a kérdést, megalapozó szándékkal — s nem tűzte céljául a konkrét helyzetek elemzését. Így nyitva hagyta az utat, amelyen a Tanács munkáját elvégezhetné volna. A vitaanyag sajátosságához az is hozzátartozik, hogy — amint már említettem — a hallgatók által felvetett, elmondott konkrét helyzetek általánosításából épült fel. Tehát a tanár-diák viszony diákaspektusát mutatja. Ezzel kapcsolatban, véleményem szerint, a Tanácsnak az lett volna a feladata, hogy a bemutatott anyagot a két aspektus együttes érvényesítésével rendezze, s az előterjesztett határozatokat ennek megfelelően dolgozza ki.

Tartózkodó magatartás

Ha a felszólalások tükrében elemzem a tanácsülést, egyszerűen jellemezve: protokoll-ülés volt. Hozzászólt: dr. Fehér István, az MSZMP főiskolai csúcsvezetőjének titkára, tanszékvezető főiskolai tanár, Sipos József, a KISZ végrehajtó bizottságának

titkára, Hegedűs András, főiskolai főigazgató.

A tanácsülésen tapasztaltak értelmezése mindenképpen szükséges. A tartózkodó magatartásokra különböző válaszok adhatók. Lesznek tanárok, akik számára a szocialista tanár-diák viszony még nem napirendi kérdés, lesznek, akik e fórumot nem tartják alkalmasnak ennek a kérdésnek megoldására; a Főiskolai Tanács nem kompetens ebben, avagy a hallgatók részvételével nem az. Mások a megszokott érdektelenségből és így tovább. (Ahogy a vitaanyag is több típust elemez a „gyakorlatból”.) Sajnálatos módon olyan tanulság következne, hogy a főiskola tanár-diák viszonya tükröződik a Tanács magatartásában.

Természetesen még tovább lehetne gondolni a tényeket, egyelőre meg kell elégednünk bizonyos „értelmezésekkel”. S mindenképpen alapot kell teremtenünk a továbbiakban e kérdések tüzetes megvitatására. Nem elégedhetünk meg a vitaanyag elvi felvetéseivel, szembesítenünk kell egymásnak a tanár-diák viszonyból következő gyakorlati magatartásokat. Ha megelégszünk a probléma megkerülésével, elutasításával — semmiképpen nem mozdítjuk elő az egyre helyesebb értelmezhető tanár-diák viszony megoldását.

Szemlélet változás szükségese!

Következtetve: ha egy tanszékvezető tanár nem látja szükségességét annak, hogy kifejtse véleményét egy helyesen értelmezhető magatartásról, akkor olyan szemléleti zsákutcát tételhetünk fel, amelynek feloldását, átalakítását más módon és más módszerekkel kell megtenni.

Alapvető és korszerű követelmény a szocialista tanár-diák viszony. A megvalósításon munkálkodni kötelesség. Társadalmi cél és feladat. Jogos elvárása a szocialista társadalom minden tagjának. Nem formális viszonyrendezés többé. A tanár-diák viszony társadalmi magatartás — aki e kérdések felvetésénél passzív, visszahúzódó magatartást mutat, visszatartója, hátráltatója a társadalmi haladásnak. Nem öncél tehát, nemcsak a tanár és diák közös érdeke. Ebben kell felfognunk a tanár-diák viszony társadalmi felelősségét.

Ha ennek a felelősségnek az oldaláról vizsgáljuk meg a március 29-i tanácsülés munkáját, azt, hogy mit tett hozzá ahhoz a társadalom párt- és állami feladatakban célul tűzött ki, semmiképpen nem fogalmazhatunk pozitívan.

Két dolgot kell eldöntenünk: elég érett e a tanár és a diák szemlélete közös programjuk közös kialakítására — avagy várunk kell és a szemléletalakítás más útjaival kell megpróbálkoznunk.

CSÁKY LAJOS
tanács tag hallgató

Kezemből újságok, képeslapok, műsorfüzetek, egy fehér hattyútoll — mind apró emlékek az egyetemi énekkar 10 napos svájci vendégszereplésének. A színes képek rendetlen halmazából vegyük ki a kórus első állomását, Fribourgot ábrázoló lapot. Megérkezésünkkor a többnyire francia lakosú város napfényes derűvel fogadott. De a karsú, gótikus városházában, a katedrális ünnepélyes csúcsában, az egymáshoz

lőjt az egyik svájci újság. Különösen fegyelmességünket hangsúlyozta ki, amely előadásunkat egységessé, élvezetessé tette. Tehát sikerült! Kicsit azért fáradt volt mindenki.

Másnap gyönyörű ajándékot kaptunk Montreux-tól. Reggelre megmutatta igazi arcát a svájci riviera. Ezen a délutánon a helyi énekkartól a Chanson de Montreux hangulatos borospincéjébe kaptunk meghívást. A piros mont-

Barbaro című zongoraművét játszotta. Az est sikere nemcsak együttesünk sikere volt, a vastaps, az ünneplés a magyar muzsikát is köszöntötte.

A próbák, az előadások fáradtsága, izgalma a genfi tó körüli autóbuss túra során engedett fel igazán. Genfben pedig alig tudtuk válogatni a látnivalók és érdekességek között; a Nemzetek Palotájából egészen Bocskay István monumentális emlékművéig...

A X. Montreuzi Nemzetközi Kórustalálkozó záró aktusára április 14-én este került sor. A város fúvószenekara színpompás egyenruhában nagy csinnadrattával vonult a Kongresszusi Palota elé a gálaest megnyitására. Énekkarunkat az eredményhirdetésekor érte a legnagyobb öröm. Eddigi munkánkra tette fel a koronát a fesztivál Jubileumi díja, illetve a zsüri, Igen megkülönböztetetten kiváló” diplomája, melyet Szécsi József karnagy a közönség ítéletes tapsa mellett vett át Marcel Bandet-től, a kórustalálkozó főigazgatójától.

Az eredményhirdetést végül késsőig húzódo „üvegezés” és táncmulatság követett, ahol a polka és a keringő mellett előkelő helyet kapott a csárdás is.

Svájci vendégszereplésünk utolsó állomása Lausanne volt, ahol, húszperces műsort készített velünk a helyi rádió, a repertoár magyar anyagából.

Befejezésül az énekkar nevében köszönetet mondok az egyetem vezetőségének azért a nem csekély anyagi és erkölcsi támogatásért, amely végülis lehetővé tette kórusunk részvételét a montreuzi-fesztiválon. Ugyancsak köszönet illeti dr. Bartha Lajos docent, Gruber László adjunktust és Szécsi József karnagyot, akik eredményes szereplésünket lelkes, odaadó munkájukkal elősegítették.

MILASSIN LÁSZLÓ

ragasztott mézeskalács házakban nem sokáig gyönyörködhetünk. Az időjárás télelre fordult. Kiadós hózivatar. Jól kifogtuk!

Este a helyi egyetem hatalmas, kitűnő akusztikájú előadótermében léptünk fel. Az első „jelenés” a svájci közönség előtt. Vajon milyen lesz? Az öltözékben igazom, egyesek gurguláznak (a hideg idő nem tett jót a hangszálaknak), még egyszer átgondolja mindenki a műsort. Aztán hajrá! Megy mint a karikacsapás! A nézőtérrel elismerő moraj, sűrű taps. Az előadás után gratulációk, felzabadt nevetés és egy pohár Cordinál sör.

Montreux-be éjszaka érkezünk. Az állomáson már várt bennünket Mousiuer Balogi, a mindenki által körülrajongott Laci bácsi, aki a későbbiek során mindent elkövetett, hogy a társaság kellemesen érezze magát.

La Tour-de-Peilz-ben a koncertterem zsúfolásig megtelt. Kórusunk a jól szigetelt próbateremben fegyelmegesen készült a fel lépésre. Igen, ezek az órák voltak a legnagyobbak. Úgy éreztük, hogy mindenki „együtt van”, egyet érez. Így is volt!

„Des Hongrois eblouissants” — Káprázatos magyarok — ezzel a főcímmel kezdte beszámó-

reuxi bor megoldotta a nóták zsákjának száját. Az öreg pince falai még sokáig fognak zsongani a pattogós csárdástól, bordaloktól. Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy a fesztivál rendezőbizottsága egy önálló műsor bemutatására kért fel bennünket. Szécsi Éva, Varjas Ida, dr. Zámbo Géza énekes szolisták közreműködésével formás, temperamentumos magyar bokrétát nyújtottunk át a hálás közönségnek. A másnapi kritika elismerően nyilatkozott Bartha Katalin előadásáról, aki Bartók: Allegro

(Kocsa Sándor felvétele)

TÁNCOSAINK A SÁRKÖZBEN

A tudományegyetem néptánc csoportja négy napos kirándulásra indul. A mindig lelkes és vidám csoport szinte teljes létszámában, „állig fellegyerve” és felvillanyozva rója a kilométereket Sárköz fővárosa, Szekszárd felé. Mindenki kezében térkép, leírások, monográfiák a Sárköztől, népművészetéről. Tájékozódunk, ismerkedünk a tájjal.

Vendéglátóink egyszerű parasztemberek, mindig kedvesek és segítőkészek. Első állomásunk Decs, a Sárközi Lakodalom színhelye. Néhányan szétszéledünk a házakba. Özv. Hortobágyi Ferencné szótteskésztő asszonytól gyönyörű mesterségéről érdeklődünk. Kérésünkre elmondja, hogy 1931-ben, 29 éves korában tanulta meg a „titkot”, azóta dolgozik szövegében. Büszkén hangsúlyozza: — Csak eredeti mintákkal dolgozom. — Mostanában tányérfestéssel is foglalkozik, a régi fejkendőmintákat festi meg kedvelt sárközi színekkel, fehér alapon pirossal, zölddel, kézzel.

Ocsényben a népi együttes fogad bennünket. Színpompás sárközi ruhák, mosolygós eleven arcok. Negyven év körüli nők és férfiak ropják a táncot, soha sem koreografált, eredeti lépésekkel. Ezt szeretnénk megtanulni, átvenni a tánc különös ritmusát, lüktetését. Az ismerkedés hamarosan táncbáza alakul. Izzadva, de boldogan küszködünk a lépésekkel.

Szekely falvakba indulunk: Kétyre, Felsőnádasra. A bukovinai, hadikfalvi, andrásfalvi székeliek Szekszárdtól északnyugatra találtak hazát. Táncukat sértetlenül megőrizték, a dalok már keverednek. Kérleljük őket és lassan előjönnek a régi dallamok, lakodalmi szokások. Családias hangulat alakul ki, bemutatják táncukat is. Sokan elmesélik egész életútjukat, őseik vándorlásait. Egy fős zenekaruk, egy öreg hegedűs, magacsinálta hangszeren húzza a talpalávalót. Markánsan, keményen játszik — felér egy zenekarral.

Felsőnádason az asszonyok népviseletbe öltözve, ha lehet még barátságosabban fogadnak. Itt 13 asszony egy férfi vezetés alatt ápolja szülőföldje hagyományait. Kész műsorral állnak elénk, népdalcsokor, balladák, lakodalmos énekek, legénycsúfolók a repertoárban. A régi stílusú dalok ritkábban, csak a szövegek maradtak meg változatlanul. A változatos és pergő műsort csodálatlan és tisztelettel hallgatjuk. Mi néhány Szeged környéki táncossal, dallal mutatkozunk be. „Ugye eljönnek még, hogy többet együtt lehessünk” — mondják szinte meghatódva. Rövid címváltás és közös fényképezés után búcsút veszünk az emberektől, a tájtól, a Sárköztől.

Irány Szeged. Az autóbussban mindenki meséli a tanult történetét, dalokat tanít a másiknak — kavarognak az élmények. Jól sikerült kirándulás, gyűjtőt volt. Minél több ilyen szeretnénk.

TÁTRAY ADÁM

TIPOLEXIKON (Hegy Füstös László betűkarikatúrái)

Magyar Diákmúzeum?!

Az elmúlt év nyarán a diákhatóságok szerepével és továbbfejlesztésének lehetőségeivel kapcsolatban pályázatot hirdettek a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztálya, majd november elején e témakörben, az Erdészeti és Faipari Egyetem hallgatóinak rendezésében ankétot tartottak. A selmeci hagyományok folytatási jelentőségének megfelelően készítették elő a magyar diákmúzeum történetének első ilyen jellegű összefoglalását, s egy jól sikerült kamarakiállítást is rendeztek a diákmúzeum emlékeiből.

Hazánkban nincs olyan intézmény vagy állandó helyi kiállítás, ahol a magyar diákelet hajdanai és mai emlékei — történelmi korok időrendjében vagy akár intézmény típusonként — lennének bemutatva.

A soproni kiállítás anyagának nagy része az ankét után is együtt maradt. A bemutatott dokumentumok sokrétűsége arra enged következtetni, hogy tervezői és intézményes gyűjtő munkával — viszonylag rövid idő alatt — állandó kiállításon bemutatnánk, jól szemléltető törzanyagot lehetne összehozni. A gyűjtő munka megkezdése az utolsó órákban indulna meg, hiszen az első világháború időszakának diákjai — akik még ismertek és művelték a régi diákszakásokat és megőrizték azok kellékeit — lassan elfognak az élők sorából, s az utánuk következő nemzedékek tárgyi emlékekkel már jóval kisebb mértékben rendelkeznek.

Nemcsak a múlt, a jelen diákelemlékei is megérdemlik, hogy megmentsék őket az enyészettől. Az egyetemi, főiskolai kiállítások anyaga — bezárásuk után — gyakorlatilag a semmibevész. A kiállított tárgyak — ha ezeket együtt is tartják egy-két évig, ami igen ritka — esetleg az ifjú-

sági szervezet szobájában porosodnak, de legkésőbb az elkerülhetetlen nemzedékváltáskor a szemébe kerülnek. Kár értük, megérdemelnék a megőrzést, hiszen egy kor ifjúságáról adnak pótolhatatlan, érdekes képet.

A Diákmúzeum célja lenne, hogy összegyűjtse, megőrizze, feldolgozza, rendelkezésre bocsássa, a magyar egyetemi-főiskolai diákelet múltjának, jelenének szellemi és tárgyi emlékeit, különös tekintettel a mindenkori haladó diákmúzeumi feladataira.

Feladata lenne az egyetemi és főiskolai ifjúság életének, mozgalmainak történeti bemutatása. Munkatársai elvégeznék az eddig hiányzó alapvető kutatásokat:

— feltárnák és közreadnák a diákmúzeum levéltári forrásanyagának országos repertóriumát,

— összeállítanák a diákelet könyvtárát, mely a diákegyesületek kiadványain kívül tartalmazná a hagyományok, az ifjúsági élet és mozgalom irodalmának bibliográfiáját,

— összeállítanák és kiadnák a diákelet dokumentumkötetét (első kötet a kezdetektől 1896-ig; második kötet 1896—1919; harmadik kötet 1919—1944; negyedik kötet 1945—1956; ötödik kötet 1957-től napjainkig), mely hézagpótló lenne a magyar művelődés történetében,

— megjelentetnék a diákegyesületek körök, szövetségei, a jelentősebb diáklapok, kiadványosorozatok és egy-egy korszak diákmúzeumi kiadványait, ifjúsági életének történetét,

— kiadnák a diákanekroták és a diákhumor antológiáját, a diáklapok gyűjteményét, a diáknyelv szótárát, a magyar diákmúzeumi kiadványok képeskönyvét stb...

E munkával egyidejűleg folytatnák az általam már elkezdett anyaggyűjtést: a Magyar Egyete-

mi Diáklexikon szerkesztését, mely a főiskolai ifjúság múltjára és jelenére vonatkozó tudnivalók összességét tartalmazza a kezdetektől napjainkig. Több mint háromszáz felsőoktatási intézmény, kollégium, a hétszáz diáklap, fél-ezer diákegyesület, a diákmúzeumi szempontból fontosabb események történetét kívül a diákszakások és hagyományok leírása (a jellegzetességek intézményenként), a diákegyesületek életrajza, az irodalmi nyelvben előfordult diákszókincs, stb. minden jelentősebb szócikkhez a témára vonatkozó válogatott irodalomjegyzéket is adva.

A Diákmúzeum gyűjtő köre: az egyetemi, főiskolai élettel kapcsolatos szellemi és tárgyi anyag terjedne ki. Gyűjtené az egyenruhákat, jelvényeket, eszközöket, diákgazdálkodásokat, plakátokat, rálapokat, fényképeket, műsorfüzeteket, rendezvények katalógusait, a diákmúzeumi kiadványok, az ifjúsági élet és mozgalom irodalmának bibliográfiáját, a tudományos diákköri konferenciákra írott dolgozatokat, az egyetemi ifjúság számára kiírt pályázatokra beküldött munkákat, a múlt és jelen diákeletével foglalkozó könyveket, folyóiratokat, diáklapokat, a magyar sajtóban a diákelettel foglalkozó cikkek lapkivágatait, beszerezné a könyvtárakban, levéltárakban található legfontosabb egyedi dokumentumok másolatait, stb...

A magyar diákmúzeum pusztuló, kallódó emlékei művelődéstörténetünk eddig figyelemre nem méltított dokumentumai. Összegyűjtésükkel, ha azt eredményesen akarjuk végezni, nem kelekedhetünk. Elég háborús kár, természeti csapás súlyította kulturális emlékeinket, nem lehet törvénytörés, hogy érdektelenségéből, hanyagságból értékeink sokasága semmibe vesszen.

VICZIÁN JÁNOS

Domanovszky Endre kiállítása

Ritka alkalom Szegeden, hogy a kortárs képzőművészet nagyjainak műveit láthatjuk a múzeum képtárában. Csak az emlékezet frissítése céljából említeném Amerigo Tot és Borsos Miklós nevét. A két kitűnő mester után most a magyar pikúra egyik legjelesebb képviselőjét köszönhetjük városunkban. Mintegy 30 festményt és két gobelint láthatunk munkássága utóbbi évtizedének terméséből.

Ritka színélmeny várja a látogatót. Egy indulatos, igazi szenvedéllyel alkotó festő fantasztikus, szinte végsőkig fokozott intenzitású színekkel komponált, élményeinek lehetünk részesei. Nem indok nélkül mondom, hogy részesei, hiszen a nagy foltokból, csattanó színnyalábokból komponált felületek — jelezzenek akár egy alakot, arcot, vagy véljük benne felfedezni egy csendélet tárgyait — a szemlélőt akarva akaratlanul búvókörükbe vonják, elemi erővel hatnak érzelmeire. A dühödte festői indulat kohójában érlelt, festékekbe dermedt színek a képen tovább izzanak, megtartva ismeretlen eredetű frissességüket, tovább munkálkodnak emócióinkban. A zöldek, barnák, rótvörösek, harsány kékek lendületes, szertelennek tetsző hatalmas gesztusokkal festett foltokba tömörödtek. A bennük kelt feszültségek kereten, üvegen áthatolva láthatatlan erővonalakkal átszövik a teret, elemi energia sugárik belőlük. Már-már úgy véljük, hogy a foltok, vonalak szertelen és esetlegesnek tűnő halmazza nem áll össze renddél, ám a festői tudat rendszerező ereje a zűrzaváros szövedéket átíró komponált halmazza építi a kéz és az ecset önfelédte játékát. A színek valószínű világába embert, tárgyat, váró világot lá-

tunk bele, kicsit a magunk világát, vagy egy olyat, amelyet talán csak éppen e képek társaságában fedezhetünk fel. A 100 éves Budapest jubileumára a mester készített két-két gobelint is. A földszinti teremben kiállított változatot említeném. A múltat, jelent, történelmet, valami ösnyugalmat, fenséget árasztó patinás színek tömegéből felszökken a három, Pestet, Budát és Óbudát jelképező alak. Inkább érezzük, mint látjuk a megbontathatlan kapcsolatokat hirdető, időn, téren, történelmen átívelő összetartozás képzeletszülte acélsodronyait. A Duna jut eszembe és József Attila verse.

Domanovszky ma már inkább gobelin-művészként ismert és elismeret. A két kiállított gobelin méltán válik a kiállítás reprezentánsává. Érdekes módon a lendületesen festő, széles gesztusairól ismert mester anyagba szőtt tervein az indulat ezeryni színharmóniájává oldódik. Egész sorozatot láthatunk a gobelinszövekből kisméretű lapokon. A nő és az ősi női tevékenység himnusát jeleníti meg, ember, munka és tárgy szinte egygye olvad az alkotás dícséretét hirdetve.

A primér színélmenyek néhány maradó emlékü kép; a Költő, a Nyár, a Leány, a Jegyesek... tovább munkálkodnak bennünk, megbarátkozunk velük. Ez volt a művész célja is: „E kiállítás minden darabja hozzám nőtt. Nagy örömet jelentene, ha látogatóim is megszeretnék őket” — írja katalógusa bevezetőjében. Nem lesz nehéz öröme lenni.

A kiállítás július végéig tekinthető meg.

TÓTH ATTILA

Felszabadulási Kupa

Április 15—20. között Debrecenben került megrendezésre a Felszabadulási Kupa idei versenysorozata. A tudománygyermek — Pécs, KLTE, ELTE, Közgazdaságtudományi Egyetem, JATE — diákjai öt sportágban versengtek a helyezésekért. A vendéglátó, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem rendezőgárdája megfelelően gondoskodott a résztvevők kényelmes elhelyezéséről, ellátásáról, valamint a versenyek igazságos, zökkenőmentes lebonyolításáról. A küzdelmek mindvégig jó hangulatban, izgalmas csaták közepette folytak és csak a hájrában dőlt el, hogy melyik egyetem lesz a vándorserleg. Ezt, immár másodszer, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem sportolói nyerték el, és így az végleg birtokukba került.

Távíratil stílusban az eseményekről: Női kosárlabda: csapatunk kiemelkedett a mezőnyből és végül imponáló fölényrel nyerte a tornát. Férfi kosárlabda: semleges pályán talán a győzelem megszerzése is sikerül csapatunknak, így azonban meg kellett elégedniük a második hellyel. Női kézilabda: az esélyesség terhe nélkül nehéz küzdelemben megérdemelt győzelem. Férfi kézilabda: az egymásnak a vonaton bemutatkozó „társaság” a leggyesegesebb, legküzdekepesebb csapatává vált a mérkőzések során és végül a második helyet szerezte meg.

Sakk: fél ponton múltott a győzelem, végül mégis csak a harmadik helyen végeztünk. Asztalitenisz: versenyzőink a harmadik helyen végeztek. Női labdarúgás: ebben a sportágban inkább a szerencse, mint a tudás döntött. Együttesünk az ötödik helyen végzett. Férfi labdarúgásban külön kupát írtak ki tíz csapat részvételével. A győzelmet és a kupát a finn csapat, a Jyvaskyla szerezte meg. Csetochowa gárdája az ötödik helyen végzett. Egyetemünk csapata a tavalyi első hely után most nem ért el helyezést.

Az összesített pontverseny végeredménye: 1. Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem 34, 2. Budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem 32, 3. Szegedi József Attila Tudományegyetem 28, 4. Pécsi Jogtudományi Egyetem 18, 5. Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem 15 ponttal.

Az ünnepélyes eredményhirdetés alkalmából Rutkovszky Ede, a KLTE KISZ végrehajtóbizottságának titkára üdvözölte a küldöttségeket, a sportolókat, és adta át a díjakat. A KISZ Debrecen Városi Bizottsága által felajánlott különdíjat a finnországi Jyvaskyla egyetemének férfi kispályás labdarúgó-csapatá kapta. A Kossuth Lajos Tudományegyetem díszudvarán rendezett VIT-bállal zárult az öt tudományegyetem sportversenyeinek küzdelemsorozata.

Véletlen „keresztelők”

Számos alkalommal megtörtént már, hogy lapunkban tévesen jelent meg egy-egy dátum, tudományos fokozat, sőt még helyesírási hibák is akadnak. Ahogy mondani szokás: megtréfál bennünket a „nyomda ördöge”. Igaz, ami igaz — valljuk be férfiasan

— néha mi tévesztünk el valamit és olyankor csak a mienk a felelősség. Gyakran előfordul azonban az is, hogy eleve pontatlan információt kapunk; hogy az újság első úgynevezett „kefelevonatóban” kijavítjuk ugyan a hibát, de mire a lap megjelenik, bizony

csak ugyanúgy helytelenül marad a korrigált rész. Akkor azután a következő számban — jelentőségétől függően — közöljük a hibás helyreigazítását. Természetesen kicsit keserű szájjal, hiszen nem kellemes dolog újból és újból beismerni, hogy hiba csúszott az újságba. Ezt a keserűságot legfeljebb csak a helyreigazítások „Pardon” rovatának állandó kliséje — az írógep előtt kukoricán terdeplő női alak — feledtetni, ami legkedveltebb az összes klisénk közül. No meg az is segít a sajtóhibás lapszámok okozta kellemetlen érzésen, ha azok, akikkel kapcsolatban valamilyen elírást elkövetünk, nem szándékosnak, esetleg rosszindulatúnak fogják fel. Mert higgyék el kérem, senkit sem akarunk ezekkel a bosszantó pontatlanságokkal megbántani. Ha „lefokozunk”, „feljebb léptetünk”, „keresztelünk” — mindig csak véletlenül történik. Mindazoknak, akiket ilyen módon megbántunk kívánjuk, hogy olyan derűsen fogják fel a dolgot, mint az egyik orvosgyógyász professzor. Őt ugyanis elkereszteltük — Ferencnek. Az újság megjelenése után nem hívtak fel bennünket telefonon, nem reklamált és nem hibáztatott. Csupán egy alkalommal a lap akkori felelős szerkesztőjének címzett levelére Judd helyett Lujzát írt...

Hírek, események

A JATE KISZ VB képviselőtében április 7—15. között Mikola Júlia, a JTK KISZ-titkára és Papp István, a BTK KISZ-titkára baráti látogatást tett a turkui Álami Egyetem ifjúsági szervezeténél. Tanulmányozták a finn egyetemi hallgatók életét, munkáját, tapasztalatcserét folytattak a két egyetem ifjúsági szervezetének felépítéséről és működéséről. Tárgyalásokat folytattak a turkui és a szegedi egyetem ifjúsági szervezetei között később létrehozandó nyári üdültetési és építőtábori csereakció lehetőségeiről. Meglátogatták a Turkuban működő svéd egyetemet is. A JATE KISZ-szervezetének képviselőit fogadta Turku város polgármester-helyettese és a városi ifjúsági bizottság elnöke.

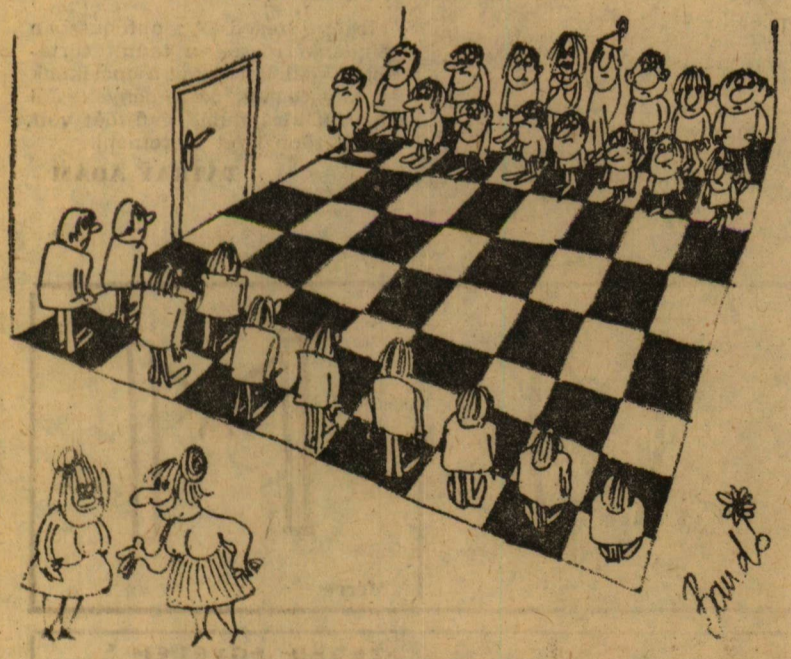
Dr. Horváth Imre tanszékvezető egyetemi tanár, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság kiküldetésében, 1973. május 8—13. között részt vesz, a KGST 1—18 téma koordinációs értekezletén, Szófiában.

Lapzárta után — május 6—8. között — rendezték meg a Tanárképző Főiskolán a Pedagógusjelöltek II. Országos Találkozóját. Az eseményekről lapunk következő számában számolunk be.

SZEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Felfős szerkesztő: Szabó Magdolna. Szerkesztőség: 6720. Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 15-198. Kiadásért felel: Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kiadóhivatal: 6740. Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-500. A lapot az intézmények pártbizottságai terjesztik. Ára: 1 forint. Előfizetés egy évre: 17 forint. Szegedi Nyomda.

Albérleti tömegsport

— Még néhánynak kiadom, s kezdődhet a parti... —

OTDK kémia szekció

Április 26—28. között az Eötvös Loránd Tudományegyetemen rendezték meg a XI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia kémia szekcióját. A konferencián, amelyet dr. Ádám György, az ELTE rektora nyitott meg az Egyetemi színpadon, összesen hatvan dolgozatot olvastak fel és vitattak meg két szekcióban. A József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karának hallgatói 12 dolgozattal szerepeltek. Közülük legeredményesebben Csordás Tóth Éva, V. éves vegyészhallgató, aki a Sztroid—fehérje konjugátumok előállítására immunokémiai vizsgálatok (rádióimmunoassay) céljára című dolgozatáért dr. Polinszky Károly miniszterhelyettől a záróülésen a Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ KB 2000 forintos első díjat vehette át. A Magyar Tudományos Akadémia 1500 forintos nagydíját Dóbé Sándor, V. éves vegyészhallgató kapta a butiraldehid gőzfázisú fotolízise című munkáiért. Erdőhelmi

András, V. éves vegyészhallgató Az etilén és propilén oxidációja réz-kromit katalizátoron című dolgozatával a Budapesti Vegyiművek 1500 forintos különdíját nyerte el. Ugyancsak a Budapesti Vegyiművek 1000 forintos különdíját kapta Kiss János, IV. éves vegyészhallgató. Néhány kéntartalmú és néhány foszfortartalmú pregnán-származék készítése és vizsgálata című munkáiért. Puskás Eszter—Töröcsik Ibolya főiskolai hallgatók A benzil-anilin aminocseréjének kinetikai vizsgálata című dolgozatukért az Egyesült Gyógyszer-és Tápszergyár 1500 forintos különdíját kapták.

A konferencián dolgozattal részt vevő TTK-s hallgatók közül kari különdíjat kaptak: Gulácsy Imre—Pánovics István, Halász János, György Gizella, Kovács Terézia, Labádi Imre, Sárkány János, Visky Csaba V. éves vegyészek és Mezősi Ferenc V. éves kémia-fizika szakos hallgató